

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

**چهلمین دوره مسابقات جهانی مهارت
(کانادا-سال ۲۰۰۹)**

طرح عملیاتی روانشناختی

دفتر مسابقات بین‌المللی مهارت

آذر ۸۷

روش غربالگری از رقابت کنندگان مسابقات ملی مهارت

بر اساس مفهوم منحنی نرمال اکثریت قریب به اتفاق افراد از جهات مختلف مانند هوش ، استعداد ، شخصیت ، قد و ... طبیعی محسوب می شوند و تنها افرادی که یک انحراف استاندارد و پایین تر از منحنی نرمال قرار می گیرند به نوعی نیاز به توجه ویژه دارند.

بنابراین در حدود ۸۵ تا ۹۰ درصد افراد دارای ویژگی نرمال و طبیعی هستند با استفاده از روش غربالگری افرادی که نیاز به بررسی خاصی از جهت ویژگیهای سازگاری دارند شناسایی و با روشهای بالینی مورد ارزیابی قرار می گیرند این مراحل عبارتند از :

۱- مشاهده :

این روش در موقعیت های زیر انجام می شود :

الف- هنگامی که فرد مترصد انجام عملی (انتظار ملاقات ، انتظار شروع به کار) می باشد اگر از جهت روانی آرامش داشته باشد حالت طبیعی خود را حفظ کرده و منتظر باقی می ماند تا موضوع به او اعلام شود در صورتی که وی از اضطراب بالائی برخوردار باشد حالت طبیعی خود را از دست داده و رفتارهایی انجام می دهد که توجه بیننده را به خود جلب می کند (حرکات پا ، جابجا شدن مرتب در صندلی ، قدم زدن و ...) این حالات باید به وسیله مشاهده گر یادداشت شود.

ب- هنگامی که فردی آماده برای انجام فعالیتی می شود :

اگر در حالت آرامش و اعتماد به نفس باشد مقدمات کار را که قبلاً برنامه ریزی کرده از ابتدا به صورت منظم انجام می دهد و عمل مربوط به فعالیت را (فرایند) یکی پس از دیگری انجام می دهد. در صورتی که فرد دچار اضطراب شود و یا اعتماد به نفس نداشته باشد ، برای شروع به کار سردرگم است و فعالیت های موردنظر را جابجا انجام می دهد ، دچار دست پاچگی می شود ، یا رنگش سرخ می شود و یا رنگ خود را می بازد ، دست و پيشانی او عرق می کند که گاهی ممکن است عرق آن سرد باشد.....

مشاهده گر باید کلیه موارد مرتبط به هر فرد را یادداشت و در پرونده وی نگهداری نماید.

ج- شیوه تعامل با سایر رقابت کنندگان:

معمولا افراد بخشی از نیازهای روانی خود را در تعامل با دیگران بویژه همسالان خود بروز می دهند. این نیازها می توانند مواردی از قبیل: جلب توجه، تسلط جوئی، پرخاشگری، انزوا، صمیمیت، محبت و ... باشد.

مشاهده گر رفتارهای قابل توجه را در مورد هر یک از کسانی که آنها را بروز می دهند یاد داشت و در پرونده فردی نگهداری می کند.

د- نحوه ارتباط با مربیان و سرپرستان:

ارتباط با مربیان و سرپرستان نیز از مواردی است که می تواند اطلاعات خوبی از نوع سلوک و رفتار فرد در اختیار قرار دهد بنابراین مشاهده گر رفتارهای مورد مشاهده در این زمینه یادداشت و ثبت می کند.

ه- نوع پوشش و پیرایش و آرایش:

پوشش مانند پرچم یک کشور، پرچم هویت فرد است و نوع پیرایش و آرایش، بستگی به خود پنداری دارد که فرد از خود نشان می دهد. از این رو مشاهده گر حالات ویژه این افراد یادداشت می کند تا در کنار سایر نشانگان، مورد بهره برداری قرار گیرد.

مربی پس از تکمیل پرونده شرکت کنندگان مورد های (case) ویژه را به ترتیب اهمیت توجه دسته بندی کرده و در صورتی که نفرات ردیف های اول امکان حضور در رقابت های سطح بالاتر را دارند موضوع را با کمیته خدمات روانشناسی سازمان برای انجام اقدامات بعدی در میان می گذارند.

از این مرحله به بعد لازم است اقدامات تخصصی تری برای شناخت و سلوک فرد صورت گرفته و اقدامات سازگاری صورت گیرد.

۲- اجرای آزمونهای تشخیصی :

پس از تحلیل پرونده های شرکت کنندگان به تناسب نیاز آنان آزمونهای تشخیصی اجرا و تحلیل خواهد شد .

۳- تشکیل جلسات بهداشت روانی عمومی :

در این مرحله برای کلیه برگزیدگان مقدماتی جلساتی بوسیله روانشناس برگزار خواهد شد .

۴- مصاحبه بالینی :

در این مرحله افرادی که نیاز بررسی های عمیق تشخیصی هستند مورد مصاحبه قرار خواهند گرفت و طرح درمانی ویژه ای برای آنان تنظیم خواهد شد.